

06.03.2025

Dnro 2315/03.04.04.04.10/2024

Asia Kunnallisasiaa koskeva valitus

Valittaja Sami Mähönen

Päätös, josta valitetaan

Sotkamon kunnanvaltuusto 26.11.2024 § 87

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt Kestävä kuntatalous -ohjelman talouden tasapainottamistoimenpiteet siten, että teknisen toimialan toimenpide-esitys ”siirtyminen yksityisteille km-perusteiseen avustukseen (730 t/vuosi)” muutetaan muotoon ”yksityistieavustuksiin varaus vuodelle 2025 830 000 euroa.”

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Valituksenalainen päätös on kumottava Kestävä kuntatalous -ohjelman yksityisteiden avustuksia koskevalta osin. Päätöksen täytäntöönpano on tältä osin kiellettävä.

Asian käsittely ja selvittäminen

Kunnanhallitus on antanut lausunnon, jonka liitteessä on todettu muun ohella, että päätös Kestävä kuntatalous -ohjelmasta on ollut talousarvion valmistelua.

Valittaja on antanut vastaselityksen, jossa on todettu muun ohella, että lausunnon valmisteluun ja päätöksentekoon on osallistunut vähintään kaksi kunnanhallituksen jäsentä, joiden esteellisyttä muutoksenhaun kohteena olevaan päätökseen on perusteltua epäillä. Kunnanhallituksen olisi tullut huolehtia siitä, että kaikki mahdollisesti esteelliset henkilöt pidättäytyvät lausunnon käsittelystä ja hyväksymisestä. Lausunnon vaikutusten uudelleenarviointi on perusteltu toimi asianmukaisen ja oikeudenmukaisen päätöksenteon varmistamiseksi.

Kestävä kuntatalous -ohjelman hyväksyminen on velvoittava periaatepäätös, joka sitoo tulevaa talousarviopäätöstä. Yksityisteiden avustuksista noin 85 prosenttia kohdistuu kunnan jatkuvien sopimuksien kokonaan hoidettaviksi ottamiin yksityisteihin. Kunta on sitoutunut suorittamaan työt kunnanvaltuuston tiivastuksiin myöntämän määrärahan puitteissa. Näin ollen määrärahojen käyttö on ennalta määrättyä, eikä ympäristö- ja tekninen lautakunta voi tehdä asiassa uusia kohdentamispäätöksiä. Lisäksi hallintosäännössä on todettu, että lautakunta päättää avustusten jakamisesta valtuuston mahdollisesti päättämien perusteiden mukaisesti, minkä vuoksi myöhemmillä päätöksentekijöillä ei ole tosiasiallista harkintavaltaa asiassa. Valtuuston päätös on siten valituskelpoinen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää valittajan esittämän kunnanhallituksen lausuntoa koskevan prosessiväitteen.

Hallinto-oikeus poistaa valituksenalaiseen päätökseen virheellisesti liitetyn valitusosoituksen ja jättää valituksen tutkimatta.

Asian tultua ratkaistuksi lausuminen täytäntöönpanon kieltämistä koskevasta vaatimuksesta raukeaa.

Perustelut

Kunnanhallituksen hallinto-oikeudelle antamaa lausuntoa koskeva prosessiväite

Hallinto-oikeus toteaa, että viranomaiselta valituksen johdosta pyydetyn lausunnon tarkoituksena on valituksen kohteena olevan asian selvittäminen asian ratkaisemista varten. Lausunnon arvioiminen on hallinto-oikeuden harkinnassa, eikä hallinto-oikeus ole asiaa ratkaistessaan miltään osin sidottu lausunnossa esitettyihin näkökantoihin. Tämän vuoksi valittajan esittämä kunnanhallituksen antamaa lausuntoa koskeva prosessiväite on hylättävä.

Valtuuston 26.11.2024 tekemän päätöksen (§ 87) valituskelpoisuus

Tuomioistuinlain 4 luvun 1 §:n mukaan hallinto-oikeus käsittelee ja ratkaisee ne hallinto-oikeudelliset valitukset, hallintoriita-asiat ja muut asiat, jotka säädetään kuuluviksi sen toimivaltaan oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa tai muussa laissa.

Kuntalain 136 §:n mukaan päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Kunnanhallitus on 19.3.2024 (§ 60) päättänyt käynnistää Kestävä kuntatalous -ohjelman valmistelun. Päätöksen esittelytekstin mukaan Kestävä

kuntatalous -ohjelman puitesopiminen ohjaisi jatkossa talouden suunnittelua ja päätöksentekoa, mutta kuntalain mukaisesti lopulliset päätökset tulevien vuosien taloudesta ja sen tavoitteista tarkemmalla tasolla tehdään joka vuosi talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Kunnanhallituksen lausunnon liitteessä on todettu, että Kestävä kuntatalous -ohjelma on valmistelua ja valtuusto on päättänyt asiasta vasta talousarviota koskevalla 17.12.2024 (§ 96) tekemällään päätöksellä. Valtuuston tekemän määrärahapäätöksen jälkeen yksityistehin liittyvät varsinaiset määrärahojen kohdentamispäätökset tekee ympäristö- ja tekninen lautakunta. Tämän jälkeen rahan käytöstä määriteltyjen kriteerien perusteella vastaa tieinsinööri.

Sotkamon kunnan 1.10.2023 voimaan tuleen hallintosäännön I osan 7. luvun 4 §:n 6 momentin 22 kohdan mukaan ympäristö- ja tekninen lautakunta päättää yksityisteiden peruskorjaus- ja kunnossapitoavustusten jakamisesta valtuuston mahdollisesti päättämien perusteiden mukaisesti.

Hallinto-oikeus toteaa edellä lausutun perusteella, että valituksenalaisella valtuuston päätöksellä ei ole lopullisesti ratkaistu vuoden 2025 yksityistieavustusten määrää, vaan siitä on päätetty talousarviota koskevalla päätöksellä. Päätöksellä ei ole myöskään ratkaistu kysymystä siitä, millä edellytyksin kunta myöntää avustuksia yksityistien tienpitoon. Valtuuston 26.11.2024 tekemä päätös on valituksessa tarkoitetuilta osin siten koskenut vain valmistelua, eikä siitä saa kuntalain 136 §:n mukaan tehdä kunnallisvalitusta. Näin ollen hallinto-oikeus ei tutki valitusta.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Kuntalaki 135 §
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 81 § 2 mom 2 k

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valitus valituslupahakemuksineen on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Selostus valitusluvan myöntämisen edellytyksistä ja hakumenettelystä on liitteenä (Kunnallisvalitus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Anna-Kaisa Marski, Henri Matinolli ja Tetu Norman.

Esittelevä jäsen

Tetu Norman

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös	valittaja, asiointipalvelun kautta, tavallinen sähköinen tiedoksianto
	Oikeudenkäyntimaksu maksutta (tuomioistuinmaksulaki 7 § 2 mom)
Jäljennös maksutta	Sotkamon kunnanhallitus, sähköpostitse
	Päätöksestä on viipymättä julkaistava ilmoitus kuntalain 142 §:ssä säädetyllä tavalla.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
Osoite: PL 189 (Torikatu 34-40), 90101 OULU
Puhelin: 029 56 42800 **Telekopio:** 029 56 42841
Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi
Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>